



Generalitat de Catalunya

**Guia per realitzar el
debat de centre**

Interculturalitat en el sistema educatiu

Guia de facilitació i dinamització de grups

Índex

1. Objectius del procés participatiu
2. Debats de centre
3. Facilitació i dinamització de grups

Guia de facilitació i dinamització de grups

1. Objectius del procés participatiu

- Debatre al voltant dels reptes de la interculturalitat en el sistema educatiu de Catalunya.
- Recollir la reflexió de la comunitat educativa
- Recollir aportacions per a l'elaboració de recomanacions al voltant del caràcter intercultural i integrador del sistema educatiu a Catalunya.
- Generar propostes al voltant de la realitat social de la diversitat cultural i religiosa i les dinàmiques que segueix.
- Enfortir experiències educatives innovadores ja existents.

Guia de facilitació i dinamització de grups

2. Debat de centre

- Per tal d'estendre el debat a la comunitat educativa, s'han plantejat els debats de centre.
- Els debats de centre són sessions participatives a diferents centres arreu de Catalunya organitzades per recollir les reflexions de la comunitat educativa.
- Actors que hi poden participar: professorat, alumnes, famílies, agents educatius, etc.
- La proposta és organitzar un debat al teu centre, que pots dur a terme de la següent manera:

Guia de facilitació i dinamització de grups

2. Debat de centre – Metodologia del debat

Com s'ha de preparar el debat?

- Es recomana una sessió de **2.30 hores de durada** (especifica-ho a la convocatòria i comença puntual).
- **Grups d'aproximadament 15 persones:** el més divers possible (pares, mestres, monitors, alumnes, col·laboradors externs, etc.).
- Preparació de l'**espai** en funció del tema a tractar:
 - Treballar amb **cadires en semicercle**, en àgora, on el facilitador té un paperògraf que li servirà de suport per recollir les aportacions
 - **Espai diàfan** per poder moure les cadires, amb braç si és possible.
 - **Paperògraf o rotlle de paper** gran per enganxar a la paret.
- **Escollir** entre els participants **quins eixos treballaran**.

Guia de facilitació i dinamització de grups

2. Debat de centre – Metodologia del debat

Com es pot organitzar el debat? Pluja d'idees i treball posterior en petits grups.

- El dinamitzador inicia el debat fent una explicació-resum de l'eix i presentant les preguntes per reflexionar. 3 min.
 - En petits grups de tres o quatre persones es posen en comú i es debaten cada un dels eixos. Una de les persones del grup escriu les idees per millorar/enriquir/revisar l'eix treballat. 15 min.
 - S'exposen en el grup gran les idees de cada grupet i el dinamitzador les apunta i entre tots fan la feina de classificar/agrupar les idees per conceptes, també en estratègia i en mesures. 20 min.
 - Successivament fins a tractar els eixos escollits.
 - Plenari final en grup i repàs de totes les aportacions de cada eix per verificar que tothom és conscient del que s'ha recollit
- **Avisar als participants que se'ls enviarà una còpia del material que es trameti al CEC.** (El dinamitzador o responsable haurà de traspasar el contingut del debat a les fitxes de buidatge)

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Què és un taller de participació ciutadana?

- És una reunió de grup guiada per dinamitzadors que té com a finalitat definir i analitzar situacions determinades, produir solucions i en última instància, mobilitzar i coresponsabilitzar els actors socials implicats.
- Promoure l'intercanvi d'idees d'un nombre limitat de persones. Pot ser un grup ja existent o creat ad hoc en un moment concret.
- Les tècniques ajuden la dinamització, optimitzen la creativitat individual i grupal i ajuden a sistematitzar els resultats en el marc d'un ambient distès, agradable i entretingut.

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Presentació i preparació dels participants:

El **dinamitzador** és la persona encarregada de presentar la sessió i preparar els participants. Condueix la sessió i fa **un rol de moderador**. No és part activa ni implicada en el procés. Aquesta persona serà qui **presentarà i conduirà els tallers**. A l'inici de la sessió serà la persona encarregada de:

- 1.- **Indicar l'objectiu** i el procés en què s'inscriu la sessió:
 - El procés s'emmarca en l'elaboració de recomanacions sobre interculturalitat en el sistema educatiu
 - Recollir aportacions que contribueixin a la visió dels eixos en què s'estructura l'informe
- 2.- **Donar la informació prèvia** de caràcter temàtic, metodològic i de pràctiques que s'han d'explicar, funcionament del taller, tècniques a utilitzar, i els límits horaris (millor lliurar un programa escrit de la sessió).
 - Recordar que es respectin les regles del joc perquè tothom pugui expressar les seves idees.
 - Els participants han de saber què s'està debatent, quin és el compromís que se'ls demana, i quins seran els efectes de les decisions que es prenguin en el taller o de les seves aportacions.
- 3.- Fer una **roda de presentació dels assistents** i indicar si vénen en representació d'alguna entitat.

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Elements per al debat:

- Els participants assisteixen als tallers amb unes aptituds (saber o no saber participar-hi) i unes actituds i motivacions (voler o no voler fer-ho).
 - El **dinamitzador** haurà d'**ORIENTAR**, en cas de trobar-se una persona amb dèficit d'aptitud: el facilitador orientarà una possible proposta cap a l'objectiu del taller.
 - El **dinamitzador** haurà de **MOTIVAR**, en cas de trobar-se una persona amb dèficit d'actitud, explicant objectius de la sessió i les regles del joc.
- Oferir elements que permetin estimular la reflexivitat del assistents, i que no la limitin, des de totes les perspectives existents (plantejar escenaris ideals, sobre els resultats d'un diagnòstic, etc.).
- Enfocar o aterrar les propostes que puguin ser molt abstractes.
- Indagar què és el que el participant vol dir exactament, la coherència de la seva proposta i concreció.
- Posar exemples per il·lustrar una possible situació que no sigui compresa per part dels participants a causa del nivell d'abstracció que té.

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Pautes per sistematitzar les aportacions en els grups:

- L'objectiu dels grups és **posar en comú diferents idees sobre un tema concret, en aquest cas, els eixos del debat sobre interculturalitat en el sistema educatiu de Catalunya.**
- Al final de la sessió es realitzarà un **ple.**
- En aquest ple es recolliran les **idees fonamentals** i també el **discurs** que les envolta a cadascuna. Consens i/o dissens.

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Habilitats comunicatives:

- **Escoltar no és sentir, quan escoltem interpretem. L'escolta implica comprensió i interpretació.** Perquè l'escolta passi:
 - Respecte mutu: acceptació de l'altre com a subjecte legítim, diferent i autònom.
 - Sensibilitat per poder escoltar correctament
- **Com desenvolupar una escolta efectiva:**
 - **Estat emocional de la conversa:**
 - Observar l'estat emocional propi
 - Observar l'estat emocional de l'altra persona (corporalitat, com parla, com veu el món i la seva disposició respecte del futur).
 - **No jutjar** (interpretem a partir de la nostra història personal).
 - **Tancar el diàleg interior d'interpretació** que fem d'allò que diuen.
 - **Verificar:** preguntar per saber si hem entès el que l'altre volia dir.
 - **Compartir inquietuds:** no entendre les motivacions de l'interlocutor per dir el que diu porta a interpretacions errònies.
 - **Indagar:** permet saber el significat que l'interlocutor està donant al que se li diu. Indaguem per saber les seves inquietuds.

Guia de facilitació i dinamització de grups

3. Facilitació i dinamització de grups

Gestió emocional i del conflicte:

- Discurs víctima vs discurs de la responsabilitat
- No prendre's res com a personal
- Ser impecable amb les paraules
- Demanar a la persona que se centri en els objectius del debat i aturar discursos en bucle
- Donar paraules a tothom i si cal, fer una ronda de paraules per assegurar que tothom pot dir la seva opinió
- Tothom té la seva opinió i no n'hi ha de millors ni de pitjors
- Utilitzar el sentit de l'humor
- Dir allò que es vol dir de manera transparent i contundent



Generalitat de Catalunya

Gràcies